

**Yli-insinööri
Heikki Heikkilä
1937–2003**

Keskiviikkona 26. helmikuuta meidät tavoitti suruviesti Heikin siirtymisestä rajan toiselle puolelle. Poismenon äkillisyys hiljensi meidät kaikki, jotka olimme hänen työtovereitaan. Monet muistavat vitaalisen Heikin laitoksen vuosipäiväjuhlassa tai hänen arkistovierailunsa tämän vuoden tammikuussa ja sen loistavan kunnon, joka hänellä vielä silloin oli. Hänen eläkeaikansa jäi uskomattoman lyhyeksi.

Läheisen ja pidetyn työkaverin poismeno vie ajatukset alkujärkytyksen jälkeen yhteisiin työrupeamiin. Ennen maanmittaushallitukseen tuloa vuonna 1969 hän ehti työskennellä yhteensä neljä vuotta Turun, Rovaniemen ja Kokkolan maanmittaustoimistoissa.

Heikki osallistui vuoden 1972 organisaatiouudistukseen hankkimalla perustettaviin maanmittaustoimistoihin toimisto- ja mittauskalustoa. Hän myös osti toimistoille taksamaanmittareiden käytökelpoiset mittausvälineet.

Kiinteistörekisteriprojektin vetäjäksi Heikki siirrettiin kesäkuussa 1971. Tässä toimessa hän osallistui rekisteröintilainsäädännön uudistamiseen. Silloin noin kolmannes Suomen pinta-alasta oli rekisteröinnin ulkopuolella. Hän oli mukana kehittämässä ”ojalakia”, jolla vanhat yhteiset tied ja valtaajat lakkautettiin yhteisinä alueina, ”Lex Vantaata”, jolla tonttijaon mukaisten maarekisteritilat voitiin siirtää tonttikirjaan tonttimittausta suorittamatta sekä muutoksia jakolakiin ja -asetukseen, jotka mahdollistettiin tietokonepohjaisen maarekisterin pitämisen kirja- ja kortistomuotojen lisäksi. Sama ryhmä valmisteli kiinteistö-

rekisterilain ja -asetuksen, joilla maarekisterin pidosta voitiin siirtää kiinteistörekisterin pitoon.

Heikki kehitti nykyisin käytössä olevan rekisterivirheiden korjaamisen menettelyn. Maarekisteritietojen siirrossa tehty tarkistukset paljastivat joukon virheitä, joiden korjaaminen siihenastisella menettelyllä olisi ollut käytännössä mahdottomuus. Siinä yhteydessä vastuu tietojen oikeellisuudesta siirtyi selvästi rekisterin pitäjälle.

Kiinteistörekisterin perustaminen nähtiin niin suurena valtionhallinnon hankkeena, että siitä oli tehtävä kustannus- ja hyötylaskelmat. Heikki laski erilaisilla oletuksilla muutaman vaihtoehdon, jotka kaikki osoittivat perustamiskustannusten tulevan takaisin muutaman kymmenen vuoden jaksolla. Nämä laskelmat vakuuttivat ministeriöt ja sitä kautta pääaukeni nykyiselle Maanmittauslaitoksen tietojenkäsittelyn järjestämiselle omatoimisesti eikä ulkopuolisiin palveluihin tukeutuneena. Peruste tuohon suuntaan tuli siitä, että maarekisterin pito sinänsä ei ole itsekannattavaa, mutta kun samaan järjestelmään kytketään toimitustuotanto (TOA, JAKO) ja linkit kirjaamis- ja väestörekistereihin, niin laskelmat näyttivät selvää hyötyä.

Niukat resurssit pakottivat järjestämään perustietojen siirron varsin pitkälle aikajaksolle (16 vuotta). Siirto tehtiin kunnittain. Hallinnollisella päätöksellä lailistettiin maarekisterin korvaaminen ensin tietokonepohjaisella maarekisterillä ja myöhemmin kiinteistörekisterillä. Nämä kaikki päätökset olivat Heikin vastuulla.

Koska alkuvaiheessa oli juri-

disesti kyse automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta maarekisterin pitämisestä, niin maarekisterinotteet hinnoiteltiin leimaverolain mukaan. Heikki kehitti kiinteistörekisterin maksupolitiikan ja hinnoittelun muuttamisen maksupohjaiseksi.

Maarekisteritoimiston päällikönä Heikki valmisteli ohjeet puuttuvien alueiden (yleiset tied, yhteiset alueet, yms.) rekisteröimiseksi samoin kuin perustietojen siirron toisen vaiheen aloittamiseksi eli ns. rekisteritietojen perusparannuksen.

Maanmittauslaitoksen organisaation muututtua syksyllä 1991 Heikki oli mukana nykyisenkaltaisen tulosohtauksen kehittämässä paikkatietokeskuksessa ja kiinteistöosastolla. Vuoden 1994 organisaatiouudistuksen jälkeen Heikki jatkoi työtään uudessa keskushallinnossa rekisterien, arkistotoimen ja maanmittaustoimitusten rekisteröintitoiminnan ohjauksen ja kehittämisen parissa. Hän loi kattavat, numerotietoa pursuavat taulukostot näiden tehtävien tulosten ja talouden suunnitteluun ja seurantaan. Hänen tuntuunsa kentän toimintaan säilyi siksi kiireestä ja työpaineista huolimatta koko ajan hyvänä. Samalla hän pystyi vankan kokemuksensa pohjalta antamaan arvokkaita näkemyksiä myös muun kiinteistötuotannon kysymyksiin.

Heikki oli alansa huippuasiantuntija työuransa loppuun asti. Hänen ahkera paneutumisenensa asioihin ja aina auttavainen luonteensa tukivat nuorempia kollegoita epävarmuuden iskiessä ja esimiehillä oli aina perustellut laskelmat käytettävissään päätösten tueksi.

Heikki oli ulkoiselta olemukseltaan vaatimaton eikä koskaan tehnyt suurta numeroa tekemisistään. Aina oli kuitenkin varmaa, että hänen ottamansa työ tuli tehtyä perusteellisesti ja ajallaan. Hänen leppoisan myhäilevä ja huumorintajuinen olemuksensa rauhoitti aikataulujen oravanpyörässä rimpuilevia työtovereita ja teki hänestä laajalti pidetyn ihmisen. Hänen rakkautensa luontoon ja lapsuuden kotitilaan, Heikkilään, kuului hänen puheessaan kertomuksina milloin viimeaikaisista ja milloin vanhemmista tapahtumista metsänraivauspuuhissa tai rakennusten kunnostamisessa. Myös suunnistusmaastojen ja hiihtolatuojen sattumukset pilkattelivat usein hänen puheissaan.

Meidän lukuisten maanmittauslaitoslaisten ja muiden ystävien lisäksi Heikkiä jäivät kotona suremaan hänen puolisonsa ja kaksi tyttärtä.

**Pekka Halme
Martti Hautala**